

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Betänkandet SOU 2023:40 Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (dnr S2023/02794)

Sammanfattning

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker utredningens förslag.

Gällande utredarnas uppdrag kring att ta fram förslag om att anta det tredje tilläggsprotokollet vill vi framföra oro för långa handläggningstider, vilket också tas upp i betänkandet.

Det uppdrag Länsstyrelsen föreslås ges gällande arbetet med att göra offentliga verksamheter kända, tillgängliga och anpassade för barn ställer vi oss positiva till, under förutsättning att lämplig finansiering ges.

Att skapa Barnrättsbyråer med anställda oberoende barnombud tillstyrks, men bör genom val av ansvarig myndighet tillges en organisation för att säkerställa likvärdigheten. Länsstyrelsen kan, i dialog med Socialstyrelsen som ansvarig myndighet, samordna och utvärdera försöksverksamheten med barnrättsbyråer utifrån uppdraget att ansvara för den statliga förvaltningen i länet.

Synpunkter

7.3 Sverige bör ratificera det fakultativa och tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om ett klagomålsförfarande

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag, men ställer oss kritiska till, och vill påtala en stor oro för, de långa

handläggningstider till Barnrättskommittén som detta medför (7.2.7 *Synpunkter på FN-kommittéernas handläggning*). Det är av yttersta vikt att den individuella klagomålshanteringen måste effektiviseras så att handläggningstiden inte blir en ytterligare kränkning mot den enskilde.

11 Barns möjligheter att utkräva sina rättigheter

Utredningens föreslagna åtgärder kring barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen inom svensk lagstiftning tillstyrker Länsstyrelsen också. Förslagen är många, och vi har främst diskuterat 11.4.4 *Arbetet med att göra offentliga verksamheter kända, tillgängliga och anpassade för barn behöver förstärkas*. Vi bifaller förslaget att Länsstyrelsen tillsammans med Barnombudsmannen utvecklar både material och metoder för att göra barnrättsarbetet tydligare för barn och ungdomar. Vi anser att Länsstyrelsernas kontakter ut i kommunerna blir ett värdefullt instrument för detta arbete, under förutsättning att lämplig finansiering sker.

12.8.1 Staten ska bidra till etableringen av barnrättsbyråer inom civilsamhällesorganisationer som erbjuder verksamhet med oberoende barnombud

Slutligen anser vi att utredningens tredje och sista uppdrag att se över möjligheterna att staten bidrar till att etablera barnombud inom civilsamhället är väl genomarbetat och utrett, och tillstyrker även detta förslag.

Länsstyrelsen delar utredarnas resonemang (12.6.3 *Synpunkter från myndigheter och civilsamhället*) där för- och nackdelar noteras. Det finns utmaningar med oberoende barnombud inom civilsamhället, även om behovet är tydligt. Det blir av yttersta vikt att ta hänsyn till utmaningar som rekrytering av rätt kompetens, och att det utförda arbetet blir ett komplement till det offentliga, och inte tar över eller minskar myndigheters ansvar.

Särskilt har beaktats förslaget att Länsstyrelserna ska, med Socialstyrelsen som ansvarig myndighet, samordna och utvärdera försöksverksamheten med barnrättsbyråer som bedriver verksamheten oberoende barnombud, vilket vi anser är ett förslag vi ställer oss positiva till.

Däremot råder tveksamhet till förslaget att upphandling av Barnrättsbyråer som ska erbjuda oberoende barnombud görs bland alla barnrättsorganisationer. För att kunna garantera likvärdighet gällande utbildning, kompetens och arbetssätt anser vi att ett val från befintliga barnrättsorganisationer görs, och att en organisation ges ett tydligt uppdrag under försöksperioden. Vi ser en stor risk om flera aktörer tilldelas uppdraget att likvärdigheten för barn och ungdomar kan brista. Vid utvärderingen efter försöksperiod, där vi understryker vikten av barns delaktighet, ser vi positivt till en Barnrättsbyrå i varje län. Där skulle Länsstyrelsen kunna vara en aktör utifrån sitt uppdrag att ansvara för den statliga förvaltningen i länet och genom de kontakter och kännedom på den lokala och regionala nivån detta medför.

Ärendets beredning

I detta ärende har länsråd Ann Holmlid beslutat efter föredragning av samordnare Henrik Brolinson på Enheten Social Hållbarhet. Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.